

Uloga tima u motivaciji ovisnika u programu liječenja (Importance of team motivation in the program of treating addictions)

Mira Ivanović, Jadranaka Negulić

Centar za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti

Mnogi problemi suvremenog doba nastaju iz emocija koje su neuravnotežene, pogrešno usmjerene i destruktivne. Te emocije ostaju "pohranjene" i postaju lak plijen bolesnih situacija, što na kraju rezultira traumom.

Razlikujemo dvije osnovne: gruba trauma, npr. zlostavljanje, iznenadna rastava braka, smrt, ozbiljna bolest u obitelji, prekinuta ljubavna veza, suptilne traume - koje se jako razlikuju od prvih, jer se događaju neprimjetno tijekom odrastanja. Mogu se dogoditi zbog života s roditeljem koji je i sam u traumi pa se ona odražava na dijete. Za dijete može postati velika trauma ako se ponavlja pljuska, ako je ostavljeno plačući, kažnjeno, ako ga nitko ne mazi te na kraju ono nesvesno zauzima obrambeni stav kako bi izšlo na kraj s osjećajem da ga ne vole i za njega se ne brinu. Bijes pojačan strahom može se okrenuti prema unutra pa postati tuga i očaj. Time se stvara osnova za složenija stanja traume kao što su potištenost, osjećaj krivnje, ljubomora, usamljenost, izdaja, nepovjerenje, nasilje, zloupotreba te ovisnosti.

"Ovisnost o opijatima je kronična recidivirajuća bolest mozga" po SZO

Prilikom dolaska ovisnika, prvi korak je upoznavanje s njim i činjenicom da znamo za njegovu ovisnost te pružanje potpore i motiviranja za liječenje. Ukoliko se ovisnik žali na zdravstvene probleme, treba mu ukazati da oni potječu od zlouporabe droge pa su one dodatni motiv za apstinenciju. Prvi je kontakt s ovisnikom ili obitelji kontakt s medicinskom sestrom. Nerijetko je on presudan da ovisnik postane korisnik Centra. Taj prvi razgovor prilika je da medicinska sestra pokaže svu svoju vještina kako bi ovisnika pridobila u proces liječenja, iskazujući punu pažnju i razumijevanje za njegovo stanje i ponašanje. Pravila liječenja odnose se na poštivanje dogovorenih termina dolazaka i testiranje na prisustvo droge. Dio ovisnika dolazi u Centar samo da bi zadovoljili zakonske obveze, bez pravog motiva za liječenje. Rad s njima je mukotrpan, a kroz duže vrijeme bez vidljivog pomaka. Bitno je ostaviti "otvorena vrata" ukoliko ovisnik ne želi surađivati, tako da nam se može obratiti i drugi put kad će njegov odgovor biti pozitivan. Ulazak u proces liječenja zahtjeva suradnju ovisnika i obitelji. Odnosi unutar obitelji, zbog svega što je prethodilo dolasku, narušeni su, uočava se problem komunikacije. Dobra motivacija zahtijeva edukaciju ovisnika o njegovoj odgovornosti za poboljšanje vlastita života i života bliskih osoba. Ovisniku i njegovoj obitelji bitno je pomoći da ostvare način života bez droge, poticati uključivanje ovisnika u grupe, udruge i organizacije koje se bave njihovim problemom.

Prvi je dio liječenja uspostava apstinencije. Prvo savjetujemo da se distanciraju od prijatelja te da u to vrijeme, kako bi održali apstinenciju, budu u nekoj vrsti izolacije. U tom periodu pacijenti dolaze u našu ustanovu jednom tjedno, uz kontrolu apstinencije i psihosuport. Droga u glavi ovisnika ostavlja jaki trag ugode, koji je jači od neugodnosti apstinencijske krize kroz koju je prošao te se još dulje vrijeme ovisnik mora boriti sa psihičkom krizom.

Put liječenja nije lak i, kako je ovisnost recidivirajuća bolest, tako su i recidivi česti. Taj period najteži i za obitelj, jer je za uspjeh potrebno ponovno uspostavljanje izgubljenog povjerenja.

Kontakt osoba
VMS Mira Ivanović
Centar za prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti
Kalvarija 8, Rijeka
Tel: (051) 327-160
Fax: (051) 327-170